

MR. P.J.P. SEVERIJN IS MEDE-EIGENAAR VAN EEN ADVOCATENKANTOOR. HET ROTTERDAMSE BUREAU IS GESPECIALISEERD IN BOUWRECHT EN AANBESTEDINGSRECHT.

Kostenverhogende omstandigheden

Iedere bestekschrijver streeft ernaar om zo goed mogelijk het werk in het bestek te beschrijven. Toch blijkt de werkelijkheid nog wel eens anders te zijn dan vooraf was gedacht. Ook is het denkbaar dat zich tijdens het werk omstandigheden voordoen waardoor het werk wordt vertraagd. Omstandigheden die niet altijd zijn toe te rekenen aan de aannemer.

In mijn praktijk zie ik met een zekere regelmaat brieven van aannemers, waarin een beroep gedaan wordt op kostenverhogende omstandigheden met verwijzing naar paragraaf 47 van de UAV 1989. Deze bepaling is echter een zogenaamde slotbepaling, zie lid 5, en dat wil zeggen dat - indien in de UAV of elders in de overeenkomst bijzondere voorschriften zijn opgenomen omtrent kostenverhogende of buitengewone omstandigheden - paragraaf 47 UAV niet van toepassing is. Veelal zijn de andere bepalingen van de UAV ook gunstiger voor de aannemer dan paragraaf 47 UAV. Daarin staat onder andere te lezen dat alleen een beroep gedaan kan worden op die bepaling, als de kosten ontstaan door kostenverhogende omstandigheden. Daarnaast dient in zo'n geval de opdrachtgever naar redelijkheid en billijkheid de aannemer te compenseren.

Het is natuurlijk veel beter als een beroep gedaan kan worden op meerwerk of op schade. Dan hoeft de vraag niet beantwoord te worden of die kosten het werk aanzienlijk verhogen, alsmede dat zo'n vergoeding niet naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid hoeft te worden vastgesteld. Uiteraard geldt wel voor meerwerk dat de prijzen enigszins marktconform moeten zijn.

Paragraaf 47 UAV wordt in de praktijk veelal toegepast bij extreme prijsstijgingen zoals van olie en staal. De jurisprudentie laat echter een wisselend beeld zien van wat nu verstaan moet worden onder kosten die het werk aanzienlijk verhogen en wat een redelijke vergoeding is.

In alle gevallen geldt natuurlijk wel dat een claim tijdig schriftelijk bij de opdrachtgever moet worden gemeld. Daarvoor is het niet noodzakelijk om een artikel van de UAV als grondslag te noemen. Ik zou ook niet snel kostenverhogende omstandigheden als grondslag noemen, maar concreet aangeven waarom extra kosten zijn of worden gemaakt. Bij het noemen van kostenverhogende omstandigheden bestaat het gevaar dat in de fuik gelopen wordt van paragraaf 47 UAV. En die bepaling komt, zoals gezegd, enkel en alleen aan bod als geen enkele andere UAV-bepaling of contractuele bepaling uitkomst biedt.